

SZÖVEG –
KESZLER PATRÍCIA

LÉGIES LÉPÉSEKBEN A VALÓSÁG TALAJÁN

Van egy olyan művészet, amelyet virtuális világunk nem tudott beszippantani, mert teljes fizikai, lelki és szellemi jelenlét szükségeltetik hozzá. Párban táncolni csak a valóságban lehet. Ha harmóniában lépegetünk, figyelünk egymásra, és fogjuk egymás kezét, öröm az együttlét. Ha ellentétes irányba húzunk, jobbra-balra kacsintgatunk, és ujjaink már nem kulcsolódnak össze, szakadék tátong közöttünk. A társastánc a férfi–nő kapcsolat egyik legszebb megnyilvánulása. E témakört jártuk körbe egy táncklub egykori diákjaival és egy tánctanárral.

- ◆ A nagymamámat az 1920-as évek végén még édesanyja kísérte a tánciskolába, ahol az eladósorban lévő lányok az illemszabályok betartásával, szülői felügyelet mellett kaptak lehetőséget az ismerkedésre. Minden a felkéréssel indult, s kölcsönös szimpátia esetén hazakíséréssel zárult a mulatság. A történet folytatódott a következő bálók alkalmával, lépésről lépésre közelebb került egymáshoz a pár, táncuk egyre harmonikusabbá vált, míg végül úgy döntöttek, hogy a hétköznapiakban is kettesben folytatják tovább: összeházasodtak. Ezeknek az ismerkedési szokásoknak lassan egy évszázada, mégis, még ma is megdobogtatja szívünket a romantikája. Tánciskolák és táncklubok azonban ma is működnek, és bár világunk nagyot fordult, ma is sokan vannak, akik számára elsődleges örömforrás a páros tánc. A Virányosi Közösségi Házban működő Harmónia Táncklub egykori növendékei, öregdiákjai két évente összegyűlnek, hogy ismét táncra perdüljenek egymással, és hódoljanak szenvedélyüknek, amely az idő múlásával láthatóan mit sem változott.

– Én öt éves koromtól jártam ide, tizenhárom éven keresztül voltam e családias hangulatú közösség tagja – meséli Orsi. – Bár párra nem itt leltem, és a férjem nem igazán szeret táncolni, sokat tanultam fiatalembertől a férfi–nő kapcsolatáról. Az etikett elsajátítása mellett megtanultam, hogy egy nőnek legyen tartása. Önbizalmat kaptam, és annak a tudását, hogy a testem az enyém. A férfi irányít, de nekem ellen kell tartanom, hogy ez ne váljon görcsössé és erőszakossá – majd hirtelen megfogja a kezem, és megmutatja, azaz inkább a mozdulattal érezteti, hogy mind a határozatlanság, mind pedig a dominancia mennyire működésképtelenné tesz egy párost. – Vezetnie valóban a férfinak kell, de nekem ezt ügyesen kell ellensúlyoznom, s csak annyira tud irányítani engem, amennyire ezt neki megengedem.

PÁRTERÁPIA A PARKETTEN

A tükrös, parkettás teremben szól az andalító zene, váltakoznak a stílusok, a ritmusok, és lassan, de biztosan gyűlnek a volt táncosok. F fiatalok, középkorúak, akiket összeköt ez a sokak szemében múltidézésnek tűnő szórakozási forma, a társastánc. Sebastiánnal, akinek felnőtté válása szintén e tánclubhoz köthető, a ruhatárban futunk össze. A chilei–magyar növendékből azóta elismert koreográfus cseperedett, ma már színészeknek adja tovább tudását. – A tánc az én szememben egy kommunikációs csatorna, férfi és nő párbeszéde egymással. A férfié a vezető szerep, ám ez a tanulás során egyre kifinomultabbá válik, cizelláltabb lesz, ami által a partner visszajelzéseinek is egyre nagyobb tér jut, s végül a nő számára is lehetővé válik az improvizáció. A táncban a nehézség egyik fő forrása, hogy egy olyan, a valóságtól eltérő, idegen élethelyzetben találják magukat a nők, ahol kénytelenek átadni a stafétát férfitársaik számára. Ám a tapasztalataim azt mutatják, hogy képesek ezt a helyzetet jól kezelni és elsajátítani ezt a fajta hozzáállást. A férfiakat nehezebb rávenni a táncolásra, de ha sikerül, csodás átalakulások születhetnek általa. Egy diszfunkcionális házasságban például a tánc útján,

a fizikai érintés visszacsempészésével a férfi újra kinyílhat, és a pár újra közel kerülhet egymáshoz lelkileg is, ám ehhez a nő részéről is nagyfokú empátiára van szükség. Én már gyerekfejjel bekerültem a tánclubba, közösségre leltem, azt is mondhatom, hogy a táncon szocializálódtam. Átsegített a kamaszkoromon, megtanított a fiú–lány kapcsolat egészséges kezelésére, a testi érintkezés természetességére, és általánosságban az emberi viszonyok harmonikus ápolására is.

A táncterem lassan megtelik, felsorakoznak a hölgyek és urak egymással szemben, jöhet a felkérés, kezdődhet a tánc. Angolkeringő. A látvány magával ragadó, s bár én a falat támasztva csak tekintetemmel követem a párokat, megfog a belőlük áradó harmónia. Életre kelnek az elhangzott mondatok, s felidéződik bennem is egy kép, amikor egy áramszünetnek köszönhetően egy gangos ház parkettás lakásában, egy hordozható magnó és néhány gyertya társaságában órákig táncoltam a legnagyobb boldogságban valakivel. Aztán ez a kép lassacskán szertefoszlik, egy pesti kávéházban ücsörgök, és Juhász Györgyi nivódíjas táncpedagógussal beszélgetek az esküvőre készülő párokról.

ESKÜVŐK, BÁLOK, PÁROK

– Ma nagy divatja van az esküvői táncoktatásnak. Öröm ez a tevékenység, hiszen egy boldog alkalomra készítem fel a fiatalokat. S bár egy életre szóló kapcsolat kapujában állnak, sokszor az első óra után érezhető, hogy kiből lesz harmonikus páros, és kiből kevésbé. Leginkább a konfliktuskezelésből és az egymás iránti türelemből vagy türelmetlenségéből látszik, hogy a menyasszony és vőlegény kapcsolata milyen is valójában. Volt olyan, hogy néhány táncóra után a páros elköszönt, mert a tánc döbbszerte rá őket, hogy mégsem funkcionálnak jól együtt, párban, ám inkább az a jellemző, hogy a közös motiváció még inkább összekovácsolja a két embert.

Az esküvőkön továbbra is az első helyen az angolkeringő áll, de a többi standard társastánc, így a tangó, a bécsi keringő, a slowfox és a quickstep is népszerű, s természetesen a latin táncok is. Az elsődlegesen Franciaországból és Angliából

származó udvari táncoknál még a szertartásmester vezényelte le szigorú illemszabályok szerint a táncrendet, a testi érintés kizárt volt, helyette kendőt cserélgettek egymás között a táncosok. A XX. század húszas-harmincas éveiben a gramofon megjelenésével e táncok meghódították az egész európai polgárságot. Megjelentek a tánciskolák és a hivatásos tánctanárok.

– Tízennyolc éven át tanítottam Budán – meséli Györgyi –, és sajnos nem mondhatjuk, hogy a tánc ma reneszánszát élne. Vasárnaponként annak idején 120 gyerek is összegyűlt egy délután a táncklubban, ma örülünk, ha egy-egy húszfős csoport összeverődik. A kamaszok önszántukból nem jönnek, ha pedig szülői nyomásra iratkoznak be, daczból sem követik a lépéseket. Pedig a tánc azon túl, hogy kitűnő mozgásforma, megtanít a kapcsolatletteremtésre is. Ha egy tízéves kislány megszokja, hogy a tánciskolában odamenjen felkérni a partnerét, a későbbiekben sem fog szégyenkezni,

ha szeretne megismerkedni a kiszemeltjével. Volt, hogy a csoportomba járt 4–5 igencsak feltűnő kinézetű srác, tizenhat évesek lehettek, testékszerek, szöges kabát, bakancs, először nem is tudtam mire vélni a jelenlétüket. Aztán pár óra után kiderült, hogy ők egyébként a Piarista Gimnáziumba járnak, és komolyan szeretnének megtanulni keringőzni, mert jó néhány jövőbeni alkalom lesz, amikor bizonyítaniuk illene. Ma is vonzó, ha egy fiú tud táncolni, és szájalmas, ha a lány a felkérést táncstudás hiányában visszautasítja. A tánc a kultúránk része, táncolni tudni kell. Telefonon nem lehet táncolni. Muszáj találkozni.

NEM KÉSŐ MEGTENNI AZ ELSŐ LÉPÉSEKET

A fiatalok talán megsejtik egyszer e művész varázsát, az idősek pedig újra rákapnak az ízére. Sokak életéből kimaradt a tánc, s talán csak ötven-hatvan évesen szánják el magukat arra, hogy beiratkozzanak egy tánciskolába. Ők valószínűleg azonban már tisztában

vannak a tánc gyógyító erejével: nemcsak kiváló stresszoldó, hanem az elhízás, szélütés, cukorbetegség, szív- és érrendszeri problémák és a korai öregedés ellen is hatásos. Beindítja a test regeneráló képességét, megemeli a szerotonin- és dopaminszintet, úgy doppingol, hogy közben egészséges. Táncolni igazi örömforrás, s bár az első lépések megtétele mindig nehéz, érdemes nekiindulni. Kezdetnek akár választhatjuk a 2012-ben készült „Napos oldal” (Silver Lining Playbook) című mozit is – Bradley Cooper és a női főszerep megformálásáért Oscar-díjjal jutalmazott Jennifer Lawrence játékaival –, amely két zűrös, önmagával hadilábon álló, elveszettnek hitt fiatal életre és egymásra találását meséli el a közös tánckleckék és az együtt átélt siker bemutatásával. Aztán eltolhatjuk a fotelt, felcsavarhatjuk a szőnyeget, de akár közösen be is iratkozhatunk egy táncanfolyamra. Csak nyerhetünk vele. ♦